

REZIME PROGRAMA OBUKE

Naziv programa obuke

Program obuke osoblja za rad u specijalizovanim servisima pomoći i podrške – SOS linijama za žene i djecu sa iskustvom nasilja

Autor, odnosno koautori programa obuke

SOS telefon za žene i djecu žrtve nasilja Nikšić

Realizator/i programa obuke

Nataša Međedović, autorka
Nada Koprivica, koautorka

Ciljevi programa obuke

Opšti cilj programa je sistematizacija znanja o teorijskim konceptima i razvoj i unapređenje vještina stručnjakinja/a za pružanje usluge na SOS linijama kao specijalizovanim servisima pomoći i podrške za žene i djecu sa iskustvom nasilja.

Specifični ciljevi programa su:

1. Povećanje znanja o ženskim ljudskim pravim i zakonskoj regulativi za zaštitu žena od nasilja i nasilja u porodici;
2. Povećanje znanja o o radu SOS linija za pomoć ženama sa iskustvom nasilja i nasilja u porodici;
3. Povećanje znanja o konceptu osnaživanja žena sa iskustvom nasilja i nasilja u porodici;
4. Povećanje znanja o principima rada na SOS linijama za žene sa iskustvom nasilja i nasilja u porodici;
5. Informisanje o procedurama rada SOS linija za žene sa iskustvom nasilja i nasilja u porodici;
6. Informisanje o kompetencijama osoblja na SOS linijama za žene sa iskustvom nasilja i nasilja u porodici
7. Povećanje znanja i vještina slušanja za osoblje na SOS linijama sa iskustvom nasilja i nasilja u porodici
8. Povećanje znanja osoblja na SOS linijama o nasilju nad starijim osobama

Sadržaj programa obuke

Sadržaj programa obuke usmjeren je na sticanje specifičnih znanja iz oblasti zaštite od nasilja nad ženama i nasilja u porodici na SOS linijama za žene i djecu sa iskustvom nasilja. Fokusiran je na rodnu perspektivu nasilja nad ženama i nasilja u porodici, informisanje o servisu SOS linije, procesu osnaživanja žena sa iskustvom nasilja i nasilja u porodici, principima rada SOS linija, procedurama rada, kompetencijama osoblja koje radi na SOS linijama, vještinama slušanja i razumijevanju nasilja nad starijim osobama. Program je kreiran u skladu sa uspješnim međunarodnim pristupima u zaštiti žrtava nasilja u porodici i prilagođen nacionalnom kontekstu. U kreiranje programa su uključena znanja i iskustva organizacije koja 21 godinu radi na zaštiti žena i djece od nasilja. Od početka rada osnovni specijalizovani servis koji organizacija vodi jeste SOS linija za žene sa iskustvom nasilja i nasilja u porodici. SOS telefon Nikšić od septembra 2015. godine vodi i Nacionalnu SOS liniju za žrtve nasilja u porodici, a od novembra 2018. SOS linija ima licencu za rad u skladu sa Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti.

Program je usaglašen je sa međunarodnim i nacionalnim zakonodavstvom koje se odnosi na oblast zaštite žrtava od nasilja. Program obuke je konkretizovan kroz module koji su sastavljeni od jasnih i preciznih metodskih jedinica koje se uzročno posledičnim redosledom nadovezuju jedna na drugu čineći cjelinu koja doprinosi ostvarenju specifičnih ciljeva obuke i u krajnjem opšteg cilja obuke.

Program obuke je raspoređen u uvodnu temu – ženska ljudska prava/pravni okvir i dva modula: SOS linija specijalizovani servis za zaštitu žena od nasilja i nasilja u porodici i SOS linija – prakse i procedure. Uvodna tema i dva modula imaju ukupno osam metodskih jedinica koje se obrađuju po zasebnim temama i to:

Uvodna tema: Ženska ljudska prava - pravni okvir

Prvi modul: SOS linija specijalizovani servis za zaštitu žena od nasilja i nasilja u porodici

Metodska jedinica: SOS linije – informacije o servisu

Metodska jedinica: Osnaživanje kao imperativ u radu

Metodska jedinica – Principi rada SOS linija

Drugi modul: SOS linija – prakse i procedure

Metodska jedinica – Procedure rada na SOS liniji

Metodska jedinica – Kompetencije osoblja na SOS liniji

Metodska jedinica – Vještine slušanja

Razumijevanje problema nasilja nad starijim osobama

Kompetencije koje će program obuke razvijati

Opšte kompetencije koje će osobe koje pohađaju program obuke razviti su:

- Unaprijeđene kompetencije stručnjaka/kinja o konceptima pružanja usluge na SOS linijama kao specijalizovanim servisima pomoći i podrške za žene i djecu sa iskustvom nasilja;
- Unaprijeđene vještine stručnjaka/kinja za pružanja usluge SOS linije kao specijalizovanog servisa pomoći i podrške za žene i djecu sa iskustvom nasilja.

Specifične kompetencije koje će osobe koje pohađaju program obuke razviti su:

- Posjeduju osnovna znanja o ženskim ljudskim pravima i zakonskoj regulativi za zaštitu žena od nasilja i nasilja u porodici;
- Poznaju koncept rodno zasnovanog nasilja nad ženama i nasilja u porodici;
- Posjeduju znanja o radu SOS linija;
- Posjeduju osnovna znanja o konceptu osnaživanja žena sa iskustvom nasilja i nasilja u porodici;
- Znaju principe rada na SOS linijama;
- Znaju procedure rada na SOS linijama;
- Znaju koje su kompetencije osoblja za rad na SOS linijama;
- Posjeduju znanja o vještinama slušanja neophodnim za rad na SOS liniji;
- Imaju znanje o specifičnostima rada sa starijim osobama koje su preživjele nasilje

Ciljna grupa stručnjaka kojima je obuka namijenjena

Ciljnu grupu ovog programa čine praktičarke/praktičari koji pružaju podršku i pomoć ženama sa iskustvom nasilja i nasilja u porodici na SOS linijama, kao i profesionalci/ke koji se bave zaštitom žena od nasilja i nasilja u porodici.

Oblast na koju se program obuke odnosi

Program se odnosi na oblast zaštite od nasilja u porodici i nasilja nad ženama.

Uslovi za uključivanje stručnjaka u obuku

Program je namijenjen praktičarima i praktičarkama koji pružaju uslugu na SOS linijama specijalizovanim za podršku i pomoć osobama sa iskustvom svih vrsta nasilja i traume. Pravo na pohađanje obuke imaju stručni radnici i stručne radnice u skladu sa članom 123. Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti: socijalni radnik/ca, psiholog/ psihološkinja, pedagog/ica, andragog/ica, specijalni pedagog/ica, pravnik/ica, sociolog/sociološkinja, defektolog/defektološkinja, specijalni edukator/ka, rehabilitator/ka i doktor/ka medicine, kao i lica druge struke, sa visokim obrazovanjem, koji obavljaju poslove kod pružaoca usluga. Takođe, pravo na pohađanje obuke imaju i drugi praktičari/praktičarke koji se bave zaštitom žena i djece od nasilja u porodici.

Krajnji korisnici

Žene i djeca koji su preživjeli nasilje u porodici i starije osobe sa iskustvom nasilja.

Broj učesnika u grupi

Maksimalni broj učesnika i učesnica na obuci je do 20 osoba.

Dužina trajanja programa obuke

Planirano vrijeme realizacije predloženog programa obuke za stručne radnike/ce, praktičare/ke koji se bave zaštitom žrtava od nasilja u porodici je 12 radnih sati, što podrazumijeva realizaciju sadržaja tokom dva radna dana, sa po 6 sati.

Audio – vizuelna i druga tehnička sredstva za izvođenje obuke

Laptop, projektor, projekciono platno, flipchart

Postupak praćenja i vrednovanja efekata programa

Praćenje i vrednovanje efekata programa se realizuje kroz refleksiju, testove nakon modula 1 i modula 2 i popcorn format.

Refleksija se koristi za praćenje efekata u toku procesa izvođenja obuke. Učesnici/e nakon svake obrađene teme kroz ličnu refleksiju, kao i kroz grupnu refleksiju nakon prijedpodnevnog ili poslijepodnevnog dijela obuke odgovaraju na sljedeća pitanja:

- Šta sam naučio/la do sada?
- Kako ću naučeno koristiti u daljem radu?
- Da li mi je ovo donijelo novu perspektivu?

Refleksija je odabrana kao efikasan alat za učenje kod odraslih i efikasnu primjenu naučenog u praksi.

Učesnici i učesnice nakon završenog prvog i drugog modula dobijaju po jedan test sa najmanje 8, a najviše 10 pitanja. Sve učesnice i učesnici obuke su obavezni da popune dva testa. Testovi se čuvaju kao dio obavezne dokumentacije nakon završene obuke. Rezultati testova su i dio izvještaja koji se podnosi Zavodu za socijalnu i dječju zaštitu. Na osnovu rezultata testova se dobija informacija u kolikom procentu su učesnici i učesnice savladali obuku, kako na pojedninačnom nivou, tako i na nivou grupe.

Popcorn format je odabran kao dobar alat za dobijanje autentične informacije o tome kako se učesnici i učesnice zaista osjećaju nakon dvodnevne obuke.